

Prográmmakategoriija 13.60 Sámi ulbmilat

Golut prográmmakategoriijas 13.60 juhkkovuvvon kapihttaliidda

					(1 000 ruvnnuid mielde)
		Salderejuvvon			Prosean-
		Rehketdoallu	bušeahtta	Evttohus	tasaš
Kap.	Namahus	2017	2018	2019	rievdadus 18/19
560	Sámi ulbmilat	309 587	316 520	509 526	61,0
561	Doarjagat sámi ulbmiliidda	13 639	12 166		-100,0
563	Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš	10 290	8 908	9 110	2,3
Supmi kategoriija 13.60		333 516	337 594	518 636	53,6

Boađut prográmmakategoriijas 13.60 juhkkovuvvon kapihttaliidda

					(1 000 ruvnnuid mielde)
		Salderejuvvon			Prosean-
		Rehketdoallu	bušeahtta	Evttohus	tasaš
Kap.	Namahus	2017	2018	2019	rievdadus 18/19
3563	Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš	3 243	2 917	2 988	2,4
Supmi kategoriija 13.60		3 243	2 917	2 988	2,4

Ovddasvástádussuorggit

Sámit leat dohkkehuvvon Norgga álgoálbmogin. Vuodđolága § 108 mielde lea ráđdehusa ulbmil lámhit diliid nu ahte sámit besset seailuhit ja ovddidit gielaset, kultuvrraset ja servodateallimeaset. Norggas leat maid riikkaidgaskasaš geatnegasvuodát mat doibmet sámpolitiikka láidestussan, earret eará ILO-konvenšuvdna nr. 169 álgoálbmogiid ja čeardaálbmogiid birra iehčanas stáhtain ja ONa konvenšuvnna siviila ja politihkalaš vuoigatvuodaid birra artihkal 27.

Sámediggi lea sámiid álbmotválljen orgána ja ráđdehusa deháleamos eaktudeaddji ja gulahallanguoibmi sámpolitiikkalaš áššiin. Ráđdehusa viidásat barggu vuodđun leat dat ásašuslaš ja rievttálaš ráját mat jo leat mearriduvvon sámpolitiikka várás. Ráđdehusas ii leat ovddasvástádus Sámedikki politihkalaš doaimmas dahje mearrádusain maid Sámediggi dahká politihkalaš orgánan.

Gielda- ja ođasmahttindepartemeanttas lea ovddasvástádus oktii heivehit stáhta politihka mii guoská sámiide Norggas, ja dat galgá geahččalit oaččohit áigái ollisvuoda ja oktavuoda surggiid ja hálddahasvástáid rasttideaddji politihkkii. Juohke fágadepartemeanttas lea ovddasvástádus čuovvolit stáhta sámpolitiikka iežas suorggis.

Stáhtas lea ovddasvástádus sihkkarastit ahte sámit vuhtii váldojuvvojit. Seammás vuordá stáhta ahte gielddat ja fylkkagielddat ieža ge, ja báikkálaš demokratiija oassin, maiddá čuovvolit iežaset geatnegasvuodaid sámi ássiid ektui. Ovdamearkka dihtii lea sis ovddasvástádus sihkkarastit vuoigatvuoda sámegeiela oahpahussii. Ráđđádallama lámkanjuolggadusaid evttohusas maid ráđdehus ovddidii Stuorradiggái čakčamánu 14.

beavvi, nannejuvvo lágain dat geatnegasvuohta mii gielddain ja fylkkagielddain lea ráđđádallat sámi beroštemiid ovddasteddjiiguin.

Ovdánanmearkkat ja hástalusat

Sámi kultuvra ovdána dađistaga. Eanet nuorat beroštišgohtet bargat sámi áššiiguin, ja daid olbmuid lohku lassána geat čálihit iežaset Sámedikki jienastuslohkui. Sápmelašvuođa mánggabealatvuohta lea maid šaddan eambo oinnolažžan.

Mañimus jagiid lea leamaš olmmošlogu njiedjan mángga árbevirolaš sámi guovllus, ja dađistaga eanet sámit ássat stuorát gávpogiin ja čoahkkebáikkiin. Nuppástuvvamat leat dagahan ahte eanet gielddain lea lassánan ovddasvástádus duhtadit sámi ássiid dárbbuid.

Ollugat leat massán iežaset sámegeiela dáruiduhttinpolitihka geažil. Mánggas háliidit dál oahppat sámegeiela ja seilluhit dan boahttevaš bulvii. Sámegeielat leat sámi álbmoga dehálaš kulturguoddit. Seammás leat sámegeielat uhcit ja hearckit. Nu leat erenoamážit lullisámegeiella ja julevsámegeiella, mat guktot leat luohkkáduvvon bahás áitojuvvon giellan.

Sámi guovlluin beroštahttet sámiid vuoigatvuođat olbmuid sakka, ja doppe leat mánga dehálaš digaštallama vuoigatvuođaid birra. Okta dehálaš fáddá guoská sámiid vuoigatvuhtii beassat leat mielde mearridanproseassain dakkár áššiin mat gusket njuolggá sámiid beroštumiide. Ráđdehus háliida dan sihkkarastit čielga lánkanjuolggadusaiguin konsultašuvnmaid birra.

Dasto báhcá ášši kártet – sihke sámiid ja earáid – dálá vuoigatvuođaid eatnamiidda, čáziide ja luondduriggodagaide. Ja de leat maid vuordimin gažaldagat dan hárrái mo eatnamat, čázit ja luondduriggodagat stáhta eatnamiin Nordlánddas ja Romssas berrejit hálddašuvvot.

Ulbmilat ja rapporteren, strategiijat ja doaimbajut

Tabealla 1.1 Ulbmilat Prográmmakategoriijas 13.60 Sámi ulbmilat

Ulbmilat
1. Sámit besset seilluhit ja ovddidit gielaset, kultuvrraset ja servodateallimeaset
2. Sámit servet almmolaš mearridanproseassaide
3. Sámit ožžot buriid ja dásseárvosaš bálvalusaid

Ulbmil 1 Sámit besset seilluhit ja ovddidit gielaset, kultuvrraset ja servodateallimeaset

Sámegeielaid ja sámi ásahusaid nanosmahttin lea dehálaš go lea áigumuš sámi kultuvrra ja servodateallima sihkkarastit ja ovddidit. Eanet máhttu ja diehtu sámiid ja sámi diliid birra sáhttet eastadit vaššás dovddahemiid, vealaheami, stirdon guottuid ja heajos guottuid. Lasi máhtu ja dieđuid geažil šaddá leat álkit sihkkarastit ja ovddidit giela, kultuvrra ja servodateallima. Danne doarju Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta eanet doaimbajuid mat váikkuhit eanet máhttui ja dieđuide sámi dilálašvuođaid birra.

Raporta, strategijat ja doaibmabijut

Golggotmánus 2016 geigii sámi giellajuogus NOU 2016:18 *Hjertespråket* Gielda- ja ođasmahttindepartementii ja Sámediggái. Juogus evttoha doaibmabijuid mat galget láchit buoret diliid sámi giellageavaheddjiide ja nannet sámeielaid. Juhkosa raporta lea leamaš gulaskuddamis, ja departemeanttat ja Sámediggi leat dál árvvoštallamin juhkosa evttohusaid. Ráddádallamat galget leat Sámedikkiin vejolaš láchkarievdadusaid birra ja vejolaš evttohusaid birra álggahit doaibmabijuid. Ráđdehus háliida hábmet dakkár njuolggadusaid sámeielaid várás mat leat njuovžilat, ja mat váldet vuhtii ahte iešguđet gielddaid ja sámeielaid geavaheddjiid hástalusat ja dárbbut sáhttet molsašuddat báikkis báikái.

Norga, Ruotta ja Suopma loahpahedje šiehtadallamiid davviriikkalaš sámekonvenšuvnna birra jagi 2016. Bajimus ulbmil soahpamušain lea ahte sámit galget sáhttit seailluhit, doaimmahit ja ovddidit kultuvrraset, gielaideaset ja servodateallimeaset maid riikaráját nu unnán go vejolaš hehttejit. Sámi parlamentáralaš ráđđi sáddii geassemánus 2018 Norgga, Ruota ja Suoma ráđdehusaide evttohusa muhtun rievdadusaid čadahit šiehtadallojuvvon tekstii. Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta áigu árvvoštallat rievadanevttohusa ovttasráđiid áššái guoskevaš departemeanttaiguin. Ášši sorjá das ahte leat go buot golbma konvenšuvdnabeali ovttaoaivilis ođđasis šiehtadallat áigequovdilis teakstaosiid.

Ulbmil 2 Sámit servet almmolaš mearridanproseassaide

Guovdilis politihkalaš ulbmil lea dat ahte sámiin galgá leat duohta dadjamaš mearrádusain mat gusket sidjiide. Go lea sáhka áššiin mat dušše – dahje eanaš dušše – gusket sámiide, de lea lunddolaš ahte Sámediggi dahká mearrádusaid. Guovdilis ovdamearkkat leat sámeielaid seailluheapmi ja ođđasis ealáskahttin ja sámi árbemáhtuid ja -dieđuid čohkken- ja sihkkarastinbargu. Eará áššiin árvvoštallet stáhtalaš eiseválddit beroštumiid ja dahket loahpalaš mearrádusaid. Dalle lea dehálaš ahte sámit ja sámiid beroštumit duodas besset leat mielde cealkimin iežaset oaivila ovdalgo áššiin dahkkojuvvo mearrádus. *Stáhtalaš eiseválddiid ja Sámedikki gaskasaš ráđđádallanvugiid* bokte lea stáhtalaš eiseválddiin geatnegasvuohta gulaskuddat Sámedikkiin go lea sáhka dakkár lágaid doibmii bidjamis dahje dakkár doaibmabijuid álggaheamis mat sáhttet njuolga váikkuhit sámiid beroštumiide. Ráđđádallamiid ulbmil lea soahpat.

Raporta, strategijat ja doaibmabijut

Ráđđádallanprosedyrat leat váikkuhan nu ahte dat leat nannen ráđdehusa ja Sámedikki gulahallama ja ovttasbarggu. Eai buot ráđđádallamat loahpa ovttamielalašvuođain, muhto ráđđádallanvuogit sihkkarastet ahte stáhtalaš eiseválddit oahpásmuvvet Sámedikki oaiviliidda ja fertejit daid árvvoštallat. Ráđdehus háliida bisuhit ráđđádallanortnega ja dasto vel ahte ráđđádallanvuogit doibmet ávkin ja beaktilit. Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta addá rávvagiid ráđđádallamiid birra.

Sámi vuoigatvuođalávdegoddi lea čielggadeamis NOU 2007: 13 *Den nye sameretten* evttohan sierra lága áššemeannudeami ja ráđđádallamiid birra. Ráđdehus lea gulaskuddan Sámedikkiin ja Norgga Boazosápmelaččaid Riikaserviin sámi vuoigatvuođalávdegotti árvalusa čuovvoleami birra. Ráđdehus ovddidii čakčamánu 14. beivvi 2018 proposišuvnna Stuorradiggái mas evttohii nannet ráđđádallangeatnegasvuođa sierra kapihtaliin sámelágas. Láhkaevttohusa vuodđun leat eanaš leamaš dálá ráđđádallanprosedyrat. Dan lassin nannejuvvo gielddaid ja fylkkagielddaid ráđđádallangeatnegasvuohta lágain. Vásáhusat dálá prosedyraiguin čájehit ahte muhtumin lea eahpečielggas man birra bealit galget ráđđádallat, ja mo ráđđádallamat galget čadahuvvot. Čielga njuolggadusat ráđđádallamiid várás sáhttet beavttálmahttit proseassaid ja buoridit beliid vuorddehahttivuođa.

Ráđđehus ja Sámediggi leat soahpan ahte jagi 2019 rájes ásahuvvo ođđa bušeahttaortnet mas jahkásaš juolludeamit Sámediggái álgojurdaga vuodul čohkkejuvvojit ovttá postii stáhtabušehtas, geahča čilgejumi kapihttala 560 poastta 50 vuolde. Ođđa ortnet addá Sámediggái stuorát doaibmanvejolašvuoda ieš vuoruhit ekonomalaš váikkuhangaskaomiid iešguđetlágan doaibmabijuid hárrái.

Ráđđehusa ja Sámedikki gaskasaš ráđđádallamiid oassin ođđa bušeahttaortnega oktavuodas mearriduvvui ahte jagi 2019 rájes galgá biddjojuvvot ovdan oanehis dili válldahus ja boahhteáiggi vuhtii váldi dieđáhus Stuorradiggái sámiid diliid birra. Dieđáhus ovddiduvvo áiggil nu ahte Stuorradiggi dan sáhtá meannudit giđđasešuvnnas. Dat galgá govvidit sámi giela, kultuvrra ja servodateallima ovdánanmearkkaid, ja bálvalusfálaldaga sámi ássiide. Dasto sáhtá dieđáhus čilget ráđđehusa ulbmiliid sámedipolitiikka ja maid dat atná deháleamos hástalusson ovddasgavlui. Sámedikki árvvoštallamat galget čielgasit boahtit ovdan dieđáhusas. Sámedikki jahkediđáhus/jahkeraporta galgá álo leat stuorradiggedieđáhusa mielddusin. Dieđáhusbargu galgá lágiduvvot nu ahte dat čielgasit fuolaha vuodđojurdaga departemeantaid suorgeovddasvástádusa hárrái sámi áššiin.

Giela- ja ođasmahttindepartemeanta ráhkada sierra njuolggadusaid dasa mo ođđa bušeahttaortnet galgá hálddašuvvot departemeanttain. Njuolggadusat galget earret eará váikkuhit daidda hástalusaid hálddašeapmái maid okta čohkkejuvvon poasta sáhtá dagahit dasa mii guoská departemeantaid gaskasaš ovddasvástádusjuogadeapmái. Dehálaš vuolggasadji lea ahte juohke departemeanttas ain lea ovddasvástádus sámi áššiin iežas suorggis.

Álbmotválljen orgánan Sámediggi ii leat ráđđehusa vuollásaš orgána. Danne ii leat ráđđehusas álgojurdaga vuodul vuodđolágalaš ovddasvástádus Sámedikki sierra doaimmas. Ráđđehusas lea dattetge vuodđolágalaš ovddasvástádus daid bušeahttaruđaid geavaheamis mat juolluduvvojit kapihttala 560 poasttas 50. Ovddasvástádus sisttisdoallá ahte giela- ja ođasmahttinministtar, bajit dásis, galgá čuovvolit ahte ruđat geavahuvvojit mearriduvvon ekonomiijanjuolggadusaid ja Stuorradikki juolludanmearrádusa mielde.

Ulbmil 3 Sámit ožžot buriid ja dásseárvosaš bálvalusaid

Raporta, strategijat ja doaibmabijut

Ulbmil lea ahte sámit ožžot buriid ja dásseárvosaš bálvalusaid sihke stáhtas, fylkkagielddain ja gielddain. Sámediggi doarju bálvalusaid mat leat dehálaččat sámi geavaheddjiide mángga suorggis. Ođđa bušeahttaortnega mielde oážžu Sámediggi lasi friddjavuoda ieš vuoruhit ekonomalaš váikkuhangaskaomiid. NOU 20016: 18 *Hjertespråket* čuovvolanbargu lea maid doaibmabidju mii galgá láchit diliid nu ahte sámit ožžot buriid bálvalusaid.

Kap. 560 Sámi ulbmilat

(1 000 ruvnnuid
mielde)

Poas- ta	Namahus	Salderejuvvon		
		Rehketdoallu 2017	bušeahtta 2018	Evttohus 2019
50	Sámi giella, kultuvra ja servodateallin	304 167	310 954	497 069
51	Divvun			7 234
54	Sámeálbmotfoanda	5 420	5 566	
55	Sámi allaskuvla			5 223
	Supmi kap. 0560	309 587	316 520	509 526

Guoská jahkái 2018: Stuorradikki mearrádusain geassemánu 15. b. 2018 lasihuvvui poasta 50 2 milj. ruvnnuin 312,954 milj. ruvnnun, gč. Prop. 85 S ja Innst. 400 S (2017–2018).

Poasta 50 Sámi giella, kultuvra ja servodateallin

Poasttas lea válđojuolludeapmi Sámediggái.

Diedáhugas Died. Sd. 18 (2017–2018) *Sámedikki doaimma birra 2017* ja Sámedikki jagi 2017 jahkediedáhugas boahdá ovdan mo Sámediggi lea geavahan ruđaid mat juolluduvvojedje stáhtabušeahtas.

Dievaslaš visogovva juolludusain Sámediggái lea prentosis man namma lea *Juolludeamit sámi ulbmiliidda stáhtabušeahtas 2019* dás: regjeringen.no.

Bušeahttaevttohus

Plássje suohkan beasai suoidnemánu 1. beavvi 2018 mielde sámegeiela hálddašanguvlui. Jagi 2018 reviderejuvvon nášionálabušeahta oktavuodas lasihuvvui juolludus 2 milj. ruvnnuin láchin dihtii diliid guovttegielalaš hálddahusa várás Plássje suohkanis ja Lulli-Trøndelága fylkkasuohkanis. Olles jagi doibmii 2019 evttohuvo lasihit juolludeami 4 milj. ruvnnuin.

Evttohuvo 1,1 milj. ruvdnosaš lasáhus 2019 ovttá jahkái láchin dihtii diliid buorebut Sámedikki bargui riikkaidgaskasaš álgoálbmotjagiin 2019.

Departemeanttat ja Sámediggi leat soahpan odđá bušeahttaortnega hárrái Sámedikki várás. Dan geažil evttohuvo lasihit juolludusa postii 172,5 milj. ruvnnuin jahkái 2019. Lasiheapmi guoská juolludemiide mat evttohuvojit juolluduvvot čuovvovaš kapihttaliin ja poasttain:

Kap.	Poasta	Departemeanta	Supmi (1 000 ruvnnuid mielde)
560	54	Giella- ja odasmahttindepartemeanta	5 727
223	50	Máhtodepartemeanta	47 870
231	50	Máhtodepartemeanta	22 650
325	53	Kulturdepartemeanta	85 700
762	50	Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta	5 592
854	50	Mánáid- ja dásseárvodepartemeanta	1 000
1429	50	Dálkkádat- ja birasdepartemeanta	3 599
118	70	Olgoriikadepartemeanta	385
			172 523

Juolludusulbmiliid dárkilat čilgejumái čujuhuvvo proposišuvnna Prop. 1 S (2018–2019) osiide mat leat Olgoriikadepartemeantta, Máhttodepartemeantta, Kulturdepartemeantta, Dearvvašvuodá- ja fuolahusdepartemeantta, Mánáid- ja dásseárvodepartemeantta ja Dálkkádat- ja birasdepartemeantta várás.

Oktiibuot evttohuvvo juolludit 497,1 milj. ruvnnu jagi 2019. Sámediggi hálddaša olles juolludusa.

Poasta 51 Divvun

Poasta lea sirdojuvvon kapihttalis 561 Doarjagat sámi ulbmiliidda.

Juolludus galgá geavahuvvot Divvuma jodiheapmái, mii lea sierra ovtadat Romssa universitehtas – Norgga árktalaš universitehtas. Divvuma doaibmamuš lea jodihit ja ovddidit sámegielaide divvunprográmmaid iešguđet dihtorvuodđovuogádagain. Ođđaáigásaš giellateknologiiija geavaheapmi lea eaktun dasa ahte sámegielaht sáhttet seailut geavangiellan otnáš servodagas.

Divvun lea jagi 2017 bargan viidáseappot giellaoahpa dárkkistanprográmma ovddidemiin davvisámegiela várás. Lassin lea Divvun almmuhan dihtorboallobevddiid mángga sámegiela várás, ja viidáseappot ovddidan ja buoridan daid buktagiid mat dál jo gávdnjit. Divvun bargá maid korpusteavsttaid čohkkemiin ja julevsámegiela ja lullisámegiela hálldahusterminologiiija ovddidemiin.

Divvun lea lasihsiigoahtán doaimma álbmoga várás gilvin dihtii dieđuid sámi birrasiidna iešguđetlágan reaidduid birra mat leat sámegielaide várás, ja fállan dihtii veahki reaidduid geavaheapmái.

Jagi 2017 rájes lea Divvun viiddiduvvon ovttain olles, bissovaš virggiin. Jagi 2018 áigu Divvun ángiruššat eambo ođđa teknologiijain ja ođđa reaiduiguin.

Evttohuvvo juolludit 7,2 milj. ruvnnu jahkái 2019.

Poasta 54 Sámeálbmotfoanda

Juolludus jahkái 2017 lei 5,3 milj. ruvnnu. Ruđaid geavaheapmi čilgejuvvui dárkileappot dieđáhusas Dieđ. Sd. 18 (2017–2018) *Sámedikki doaimma birra 2017*.

Departemeanttat ja Sámediggi leat soahpan ođđa bušeahttaortnega hárrái Sámedikki várás. Dan geažil evttohuvvo ahte 5,7 milj. ruvdnosáš poasta sirdojuvvo kapihttala 560 postii 50 Sámi giella, kultuvra ja servodateallin, geahča válddahusa kapihttala 560 poastta 50 vuolde.

Poasta 55 Sámi allaskuvla

Poasta lea sirdojuvvon kapihttala 561 Doarjagat sámi ulbmiliidda, poasttas 50 Sámi allaskuvla.

Juolludus galgá geavahuvvot Sámi statistihka fágalaš analysajoavkku ja Sámi ofelaš-ortnega jodiheapmái.

Giella- ja ođasmahttindepartemeantta gohččuma mielde lea Sámi Allaskuvla doaibman Sámi statistihka fágalaš analysajoavkku čállingoddin ja Sámi ofelaččaid ortnega čállingoddin.

Ollistan dihtii ovdaságaid maid Sámi ofelaččat dollet, ráhkaduvvojit sierra neahttasiiddut main leat dieđut sámi giela, kultuvra ja servodateallima birra, erenoamážit nuoraid várás.

Sámi allaskuvla lea dál ráhkadeamen dakkár siiddu. Siidu galgá maid siskkildit Gáldu ovddeš diehtjuohkinsiiddu materiála álgoálbmot- ja olmmošvuoigatvuođaid birra.

Árvaluvvo juolludit Sámi allaskuvlii oktiibuot 5,2 milj. ruvnnu jahkái 2019 Fágalaš analysajoavkku ja Sámi ofelaččaid goluid gokčamii, ja vel neahttasiidui mas leat dieđut sámi giela, kultuvrra ja servodateallima birra erenoamážit nuoraid várás.

Kap. 561 Juolludeamit sámi ulbmiliidda

(1 000 ruvnnuid
mielde)

Poas- ta	Namahus	Rehketdoallu 2017	Salderejuvvon bušeahtta	
			2018	Evttohus 2019
50	Sámi allaskuvla	4 021	5 101	
51	Divvun	6 928	7 065	
72	Sámeigiella, diehtjuohkin jna.	2 690		
Supmi kap. 0561		13 639	12 166	

Poasta 50 Sámi allaskuvla

Árvaluvvo ahte juolludeamit mat gusket sámi ulbmiliidda, čohkkejuvvojit kapihttalii 560 Sámi ulbmilat, ja dalle álkiduvvo kapihttal- ja poastruktuvra sámi ulbmiliid várás. Danne poasta sirdojuvvo kapihttala 560 postii 55 Sámi allaskuvla.

Poasta 51 Divvun

Poasta sirdojuvvo kapihttala 560 postii 51 Divvun, nu ahte juolludeamit sámi ulbmiliidda čohkkejuvvojit ovtta kapihttalii.

Poasta 72 Sámeigiella, diehtjuohkin jna.

Jahkái 2017 juolluduvvui Nordlándda fylkkamánái 2,2 milj. ruvnnu. Ruđat juogaduvvojedje lullisámeigiela ja julevsámeigiela doaibmabijuide ja gielladoaibmabijuide márkosámi guovlluin. Lassin addojuvvui 500 000 ruvnnu Ä'vv Nuortasámi musea prošektii Nuortalašgiella rájaid rastá.

Poasta heaittihuvvui jagi 2018 rájes ja biddjojuvvui juolludeapmái mii lea Sámedikki várás.

Kap. 563 Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš

(1 000 ruvnnuid
mielde)

Poas- ta	Namahus	Salderejuvvon		
		Rehketdoallu 2017	bušeahtta 2018	Evttohus 2019
01	Doaibmagolut	6 264	6 255	6 393
21	Erenoamáš doaibmagolut, <i>sirdin vejolaš</i>	4 026	2 653	2 717
	Supmi kap. 0563	10 290	8 908	9 110

Poasta 01 Doaibmagolut

Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš Guovdageainnus lea fágalaččat iešmearrideaddji ásaš mii mearrida iežas ulbmiliid ja bohtosiid gáibádusaid daid rájaid siskkobealde maid Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta mearrida. Bargu galgá sin várás leat guđet leat ealáhusdoaibmit, almmolaš eiseválddit, dutkanbirrasat, eará fágabirrasat, riikkaidgaskasaš organisašuvnnat ja ovttasbargoorgánat. Stivra lea guovddáža bajimus orgána.

Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš viiddidii jagi 2017 iežas álgoálbmotovttasbarggu ásašvuođain, organisašuvnnaiguin ja boazodollui gullelaš álbmogiiguin Ruoššas, Kiinnás, Mongolias, Davvi-Amerihkás ja Davviriikkain. Álbmogis-álbmogii-ovttasbargguinis davviguovlluin lea guovddáš ovttas Boazodoalloálbmogiid máilmmilihtuin álggahan prošeavttaid main báikkálaš máhttohusen adnojuvvo dehálažžan. Guovddáš lea bargamin ođđa máhttostrategiijaiguin álgoálbmotovttasbarggu várás davviguovlluin. Guovddáš dieđiha ahte leat stuorra nuppástusat álgoálbmotservodagain Árttisis dálkkádatnuppástusaid ja industriijalaš huksemiid geažil.

Evttohuovvo 6,4 milj. ruvdnosaš juolludus jahkái 2019.

Árvaluvvo ahte poastta juolludus sáhtá leat stuorát go seamma sturrosaš lasseboadut kapihttala 3563 poasttas 03, geahča romalašlohkomearrádusa evttohusa.

Poasta 21 Erenoamáš doaibmagolut, sirdin vejolaš

Poasta gokčá prošeavttaid goluid maidda leat olgguldas ruhtadeamit. Juolludus evttohuovvo doalahuvvot seamma dásis go boahtujuolludus kapihttala 3563 poasttas 02.

Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš lea jagi 2017 álggahan ja čađahan mánja riikkaidgaskasaš álgoálbmotprošeavtta davviguovlluin. Guovdilis prošeavttat leat čatnasan Árttalaš ráddái ja ONa birasprográmmii (UNEP), lagaš ovttasráđiid Boazodoalloálbmogiid máilmmiráđiin, riikkalaš ja riikkaidgaskasaš doaibmaguimmiiguin ja akademiijain. Prošeavttain lea leamaš dehálaš čalmmustahttit heiveheami nuppástusaide árttalaš álgoálbmotservodagain ja biošláddjiivuhitii, álgoálbmotnuoraid ángirušahemiin ja báikkálaš gelbbolašvuodahuksemin.

Evttohuovvo 2,7 milj. ruvdnosaš juolludus jahkái 2019.

Árvaluvvo ahte poastta juolludus sáhtá leat stuorát go seamma sturrosaš lasseboadut kapihttala 3563 poasttas 02, geahča romalašlohkomearrádusa evttohusa.

Kap. 3563 Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš

(1 000 ruvnuid
mielde)

Poas- ta	Namahus	Rehketdoallu 2017	Salderejuvvon		Evttohus 2019
			2018	bušeahtta	
02	Máŋggalágan boađut	2 949	2 653		2 717
03	Láigohanboađut	294	264		271
	Supmi kap. 3563	3 243	2 917		2 988

Poasta 02 Máŋggalágan boađut

Postii čállojuvvojit daid proševttaid boađut maidda leat olgguldas ruhtadeamit Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáša namas. Dasa gulli golut čállojuvvojit kapihttala 563 postii 21.

Evttohus 2,7 milj. ruvdnosaš juolludus jahkái 2019.

Poasta 03 Láigohanboađut

Postii čállojuvvojit dat láigohanboađut mat Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddášis leat go dat láigoha earáide guoros kontorlanjaid Diehtosiida nammasaš sámi dieđavisttis Guovdageainnus.

Evttohus lea juolludit 271 000 ruvnnu jahkái 2019.